

Zpráva o Letní škole klasických studií v Opavě

Ve dnech 1.-4. července 2010 se v Opavě uskutečnil již XVIII. ročník Letní školy klasických studií. Tento ročník spolupřádali Kabinet pro klasická studia Filozofického ústavu Akademie věd ČR, Asociace učitelů klasických jazyků, Ústav historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě a Katedra klasické filologie Filozofické fakulty Palackého univerzity v Olomouci a jeho podtitul zněl *Habent sua fata et textus et res*. Jednotlivé příspěvky byly věnovány v souladu s názvem letošní letní školy osudům antických textů i artefaktů v průběhu staletí.

V bohatém a poutavě sestaveném programu si na své mohl přijít opravdu každý. Dopolední četby střídaly v odpoledních hodinách tradičně odborné přednášky, v letošním roce jsme však nadto měli možnost zhlédnout názorné ukázky různých inovativních didaktických přístupů při výuce latiny a vyzkoušet jejich možnosti sami na sobě.

Program opavské letní školy zahájila doc. Jana Keparťová (Katedra dějin a didaktiky dějepisu PF UK a AV ČR), cílem jejíž přednášky bylo rozkrýt pozadí nevědecké interpretace přepisů domnělých antických nápisů obsažených v kartografické sbírce Paula Bernarda Molla a upozornit na lákavé, bohužel však zcela zavádějící závěry interpretů, Jana Galatika a Vladimíra Merty. Hned dvěma příspěvky se do programu prvního dne zapojila dr. Alena Sarkissian z pražské Akademie věd. První z nich se týkal antického dramatu, konkrétně postavy Faidry a jejího putování divadelní tvorbou v průběhu staletí. Přednášející nastínila proměny pohledu na tuto postavu v různých dějinných dobách v souvislosti s celkovým stavem společnosti v příslušném období. Druhým příspěvkem dr. Sarkissian byla přednáška o teatralitě římských veřejných podívaných coby jednom z nejdůležitějších elementů takových představení s příhodným názvem „Show must go on“. Výklad byl doprovázen mnoha názornými ukázkami teatrality, a to nejen v římských představeních, ale pro srovnání také v našem dnešním každodenním životě. Fenomén antického sběratelství a knihovnictví přiblížily dr. Karla Vymětalová z hostitelské opavské univerzity a dr. Ivana Koucká z Katedry historie Univerzity Palackého.

Druhý den letní školy začal intelektuální „rozcvičkou“ našeho kritického myšlení pod vedením Vladěny Ondokové, studentky Univerzity Karlovy.

Navazujícím přednáškovým programem se neslo již opět téma osudů, ať už v podobě osudů zejména z náboženského hlediska mimořádně zajímavé osobnosti Pavla Žídka, které přiblížil dr. Jiří Matl z pražského Kabinetu pro klasická studia, či osudů papyrů ze sbírky Carla Wesselyho, představených dr. Janem Janouškem z olomoucké univerzity. Přednáška prof. Libuše Hrabové z téže univerzity nás virtuálně přenesla do pozoruhodné knihovny v Bamberku, již od raného středověku uchovávající ve svých fondech mnoho vzácných antických textů, z nichž se shodou šťastných náhod velká část zachovala až do dnešních dnů. Obzvláštní pozornost věnovala prof. Hrabová kronice Adama z Brém, zachycující šíření křesťanství v severní Evropě a obsahující mnoho zajímavých a objektivních informací také o kultuře a dějinách severských národů. Středověku se věnoval i poslední přednášející druhého dne letní školy, dr. Robert Antonín ze Slezské univerzity v Opavě. Cílem jeho důkladné analýzy antických i biblických vzorů ideálního středověkého panovníka, přítomných v diplomatických i narativních pramenech z českého prostředí, bylo upozornit na úskalí stylizace středověkých popisů panovníků a na několika příkladech demonstrovat, jak s nadhledem a pochopením rozeznat antické motivy ve výše zmíněných typech pramenů.

Úvod třetího dne přinesl pro mnohé z nás asi překvapivou ukázkovou hodinu latinské konverzace. Výhradně latinský seminář vedl Jiří Čepelák, další student Univerzity Karlovy. I během krátké doby, jakou bylo možné semináři věnovat, a přes náš počáteční ostych se Jiřímu Čepelákovi za pomoci převážně renesančních školních kolokvií podařilo dokázat, že latina nemusí pro studenty středních škol představovat jen gramaticky odtažitý a náročný jazyk na hony vzdálených klasických autorů starověkého Říma, ale může být studentům představena jako naprosto funkční konverzační jazyk. Přednáškám posledního přednáškového dne vévodili vyučující Univerzity Palackého: dr. Lubor Kysučan doplnil stávající obraz osudů antických vzorů o literaturu období baroka, dr. Barbara Pokorná ukázala na příkladu tzv. Zlaté misky Augustina Olomouckého osud vybraných antických artefaktů, konkrétně mincí v renesanci, a konečně dr. Jiří Šubrt připomněl spletitou historii erotické interpretace Catullovy básně, v nichž se objevuje motiv vrabce. Přednáškový program 19. letní školy ukončil dr. Josef Förster z Kabinetu pro klasická studia rozbořem využití motivu osudů císaře Maurikia v jezuitském dramatu. Podrobný program včetně anotací ke všem přednáškám a četbám je k dispozici na webových stránkách AV na adrese: http://www.ics.cas.cz/letni_skola.php.

Doprovodný program nijak nezaostal za zajímavými přednáškami a semináři. Hned první večer nás svým představením nazvaným *De casula ex crus-*

tulis curvatis exstructa, neboli latinskou verzí pohádky O Jeníčkovi a Mařence, pobavil pražský studentský divadelní spolek LVPA. Druhý den ozvláštnily návštěva Zemského archivu i večerní posezení a sobotní podvečer nabídl zájemcům prohlídku Opavy s kvalifikovaným průvodcem v osobě dr. Martina Čapského. O přestávkách mezi příspěvky bylo možné nahlédnout do nejnovějších publikací jednotlivých odborných pracovišť, v nichž je pěstována klasická filologie, zejména AV ČR, případně je objednat či zakoupit. Několikadenní akci pak v neděli dopoledne uzavřel výlet do Hradce nad Ostravicí.

Na závěr nezbyvá než konstatovat, že se jednalo o velmi inspirativní i poučnou akci, a vzdát velký dík všem pořadatelům. Příští rok se můžeme těšit na XIX. ročník s názvem „Člověk a smrt (*ars vivendi, ars moriendi*)“, tentokrát v Praze.

Silvie Šimordová (Brno)